

Pipeline til topledelse

Uddannelsesbaggrund spiller en central rolle i forhold til karrieremuligheder. Ser man på de 1.590 topledere med en lang videregående uddannelse i de store danske virksomheder, har 34 procent af dem en erhvervsøkonomisk uddannelse, mens 16 procent har en teknisk uddannelsesbaggrund. Derudover er der mange topledere med en samfundsvidenskabelig eller økonomisk baggrund. Kønsbalancen på en del af disse uddannelser er i en positiv bevægelse, og derved styrkes pipeline til flere kvinder i ledelse.

Et kønsskævt uddannelsessystem...

Kun en tredjedel kvinder i den private sektor

Det danske arbejdsmarked er på en række områder kønsskævt. Det skyldes blandt andet det kønsskæve uddannelsesvalg. 43 procent af de videregående uddannelser har en overvægt på 75 procent eller mere af det ene køn.

og et kønsskævt arbejdsmarked

Uddannelsesvalget smitter af på kønsfordelingen på arbejdsmarkedet. I den private sektor er det således kun hver tredje af alle de heltidsansatte, som er en kvinde. Det har en betydning for virksomhedernes muligheder for rekruttering og derved også for andelen af kvindelige ledere i det private.

Mangel på kvindelige topledere

Blandt førstelinje- og mellemledere er andelen af kvindelige ledere godt 30 procent. Det svarer overens med andelen af kvinder, som er ansat i den private sektor. Udfordringen er dog, at kvinder falder fra, jo længere man bevæger sig op i ledelseslagene. I 2018 udgjorde kvinderne knap 22 procent af direktører/VP'er, mens det var knap 13 procent for CEO'er. Det er væsentligt at få styrket pipeline til de øverste ledelseslag, og her spiller uddannelsesbaggrunden en central rolle.

548 store virksomheder med +250 ansatte

Topledernes uddannelsesbaggrund

Zoomer man ind på de 4.595 personer på enten direktør/VP- eller CEO-poster i de 548 store danske virksomheder (med mindst 250 ansatte), vil man se, at deres uddannelsesbaggrund spænder vidt fra grundskole over erhvervsuddannelse til ph.d.-uddannelse.

34,6 procent har en LVU

I denne analyse ses der nærmere på de ledere, der har en lang vidergående uddannelse. Det er samlet set 1.590 (34,6 procent).

Heraf 34 procent inden for erhvervsøkonomi

Knap to tredjedele (62 procent) af de store virksomheders øverste ledelse har en uddannelsesbaggrund inden for erhvervsøkonomi, revision, statskundskab, økonomi og/eller jura. Den hyppigste uddannelsesbaggrund er inden for erhvervsøkonomi (34 procent), og denne er fulgt af en række tekniske uddannelser - som eksempelvis maskinteknik, bygge og anlæg samt bioteknologi - som tilsammen udgør 16 procent. Herefter kommer gruppen af revisoruddannede (9 procent), statskundskab (7 procent), økonomi (6 procent) og jura (6 procent) som en relativ hyppig uddannelsesbaggrund blandt CEO'er og VP'er i de store virksomheder med mindst 250 ansatte.

Andel af LVU for CEO og VP

I virksomheder med mindst 250 ansatte

Uddannelsesbaggrund	Andel, pct.
Erhvervsøkonomi	34
Tekniske fag (maskin- og byggeteknik, elektro mv.)	16
Revisor	9
Statskundskab mv.	7
Økonomi	6
Jura	6
Forvaltning mv.	5
Naturvid. fag	4
Humanistiske fag	3
Jordbrug & fødevarer	2
Medicin & farmaci	1

Kilde: Danmarks Statistiks forskeradgang og egne beregninger¹.

¹ Det er desværre ikke muligt at opgøre andelen af kvinder blandt CEO'er og VP'er med flere forskellige uddannelsesbaggrunde end de der er vist i tabellen. Dette skyldes især, at der er mange uddannelser, hvor andelen af kvinder på CEO- og VP-posterne er meget lille, og at antallet af observationer derfor kommer ned under diskretionsgrænsen (minimum fem observationer).

Flere kvinder på erhvervsøkonomi, statskundskab, økonomi, jura og forvaltning

Andelen af kvinder med relevante uddannelser

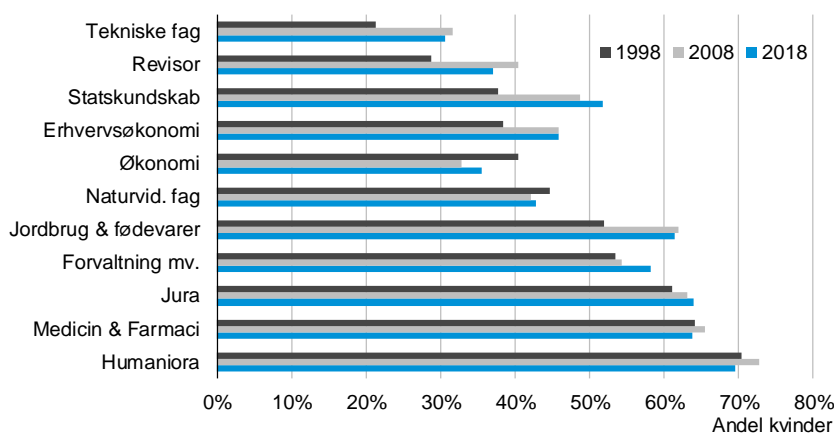
For at vurdere pipelinen til at kunne få flere kvinder i ledelse ses der nærmere på kønsfordelingen på topledernes uddannelser. I 1998 var der 38 procent kvindelige dimittender fra de erhvervsøkonomiske studier. I 2008 var dette tal steget til 46 procent - et niveau, der har ligget forholdsvis stabilt lige siden.

Overordnet set er der sket en stigning i andelen af kvindelige dimittender med relevante lederuddannelser fra 1998 til 2018. Dette gælder for uddannelserne med betegnelserne tekniske fag, revisor, statskundskab, erhvervsøkonomi, jordbrug og fødevarer, forvaltning mv., og jura.

Andel af kvinder blandt dimittender i 1998, 2008 og 2018

Flere kvinder fuldfører uddannelser som oftest fører til topledelse

Andel kvinder blandt dimittender opdelt på uddannelsernes hovedområder

Anm.: Tallene er opgjort for de 32 mest hyppige lange videregående uddannelser hos CEO- og VP-direktører i 2018.

Kilde: Danmarks Statistiks forskerordning samt DI-beregninger

Flere kvinder på tekniske uddannelser

På andenpladsen over de hyppigste uddannelsesbaggrunde for topledere ligger tekniske fag. Også her har der været en positiv bevægelse i andelen af kvindelige dimittender, således at andelen af kvinder med en uddannelsesbaggrund inden for tekniske fag er steget med 9 procentpoint fra 1998 til 2018. Dog er der fortsat kun en tredjedel kvinder på disse uddannelser. Inden for revisoruddannelser, der er den tredjehyppigste uddannelsesbaggrund blandt toplederne, er der sket en fremgang fra 29 procent i 1998 til 37 procent i 2018.

Færre kvinder på økonomi og på naturvidenskabelige fag

Omvendt er der sket et mindre fald i andelen af kvinder på økonomi og de naturvidenskabelige fag. På økonomi er andelen af kvindelige

dimittender faldet med 5 procentpoint, og på de naturvidenskabelige uddannelser har der været et lille fald på 2 procentpoint.

**Der er flere kvinder i
pipelinen til en
lederkarriere**

Perspektivering

Den positive fremgang i andelen af kvindelige dimittender fra tekniske fag, revisor, statskundskab, erhvervsøkonomi, jordbrug og fødevarer, forvaltning mv., og jura indikerer, at der kommer flere kvinder i pipelinen til toplederjob, samt at andelen af kvinder blandt CEO'er og direktører/VP'er kan komme til at stige i de kommende år.

**Stort potentiale i kvindelige
erhvervsøkonomer**

Det er især opløftende, at andelen af kvinder nærmer sig 50 procent for de erhvervsøkonomiske uddannelser, som er den mest udbredte uddannelsesbaggrund blandt topledere. Dermed er fundamentet skabt til, at andelen af kvinder på direktør/VP- og CEO-poster fortsat vil blive øget i de kommende år. Ser man i forhold til årgangen fra 1998, hvor 38 procent kvinder havde en erhvervsøkonomisk uddannelsesbaggrund, vil der i de kommende år være et langt større rekrutteringspotentiale blandt dygtige kvindelige kandidater, da andelen i dag ligger langt tættere på en ligelig kønsfordeling.

Der er imidlertid endnu et stykke vej til et kønsbalanceret uddannelsessystem, da flere af uddannelserne stadig har en kønsskæv fordeling trods den positive udvikling.

Der ligger en særlig opgave i at fremme optaget af kvinder på de tekniske uddannelser, hvor andelen af kvinder stadig er for lav. Samtidig er der et uudnyttet potentiale i at få den store gruppe af dygtige, veluddannede kvinder frem på toplederposterne.

Referencer

DI Analyse (2020). Flere i topledelse og bestyrelser. Marts 2020.